המרתף ההרוס

כפי שהוא נראה כיום, אחרי שאיזי חדל להשתמש בו. הקירות מקושטים לרוב בציורים חסרי־משמעות, אשר צוירו במרתף לפני שש שנים, על־ידי חבורת צעירים שערכו שם נשף פורים. בין ציורים אלה נמנה גם הציור המופיע בשער האחורי של גליון זה. הכתובת שונתה לצרכי המאורע.

(המשך מעמוד 13)

הייתי עוד מוסיף: יתכן מאד שלמרתף שלי באו עוד בחורות כאלה, המוכרות כנר־את כלסביות לכתב. אבל זאת עדיין לא נר־אות לי — ואיננה נראית לי כיום — סיבה לנעול בפניהן את הדלת.

★ ★ ★

בצל בשם אילנה

מי בכך זאת ביקר אצלי? תחילה עלי להדגיש דבר אחד: מעולם לא הזמנתי איש. באו. ומכיוון שלא הזמנתי, לא הר־גשתי את עצמי חייב לשעשע אותם. היו באים ולא ראיתים יותר. למשל, באה לשם פעם אחת אילנה רובינא. היה לי ברור, לפי מבטה, שהיא לא מוצאת את מקומה שם. אבל לא חשתי כל חובה לשעשע אותה במיוחד, או להתייחס אליה בצורה אחרת מאשר לכל אדם אחר.

כעבור איזה חצי־שעה הלכה, ואחרי זמן מה קראתי באחד מטורי הרכילות שחברי בצל ירוק, שבחברתם הגיעה אילנה לשם, התאכזבו מרה והלכו לאכול במסעדה. לד־עתי, באותו זמן עדיין היתה אילנה רובי־נא בצל ירוק מאד. אחרת היתה יודעת שכמה מחברי בצל ירוק לא היו אצלי זו הפעם הראשונה, אלא שהיו אורחים די מת־מידים. ומי מתמיד אם המקום לא נראה לו?

באו לשם אמנים ואנשי־רוח, שיכולים ל־העיד על טיב המרתף של איזי. אבל אינני חש כל חובה לציין את שמותיהם, כאילו כדי שיגנו עלי. הם יודעים בדיוק מה היה המרתף שלי, ואני יודע זאת כשלעצמי ו־אינני חש כל צורך בסניגוריה.

באמנות הפיסול והציור, האמן בדרך כלל בודד. הוא עובד לבד. לא כמו בתיאטרון, איפה שעובדים בצוותא. רציתי, אחרי סינון שהיה בא מאליו, ליצור חבורה של אנשים חיים. מטרתי העיקרית היתה לקבל הדרכה אינטנסיבית באטליה, במשך כחצי שנה, לחזור ארצה ולפתוח במרתף סטודיה לפיסול ותערובת מתמדת של פסלים וציירים, ללא תשלום. היה בדעתי, למשל, להציע לכל מבקר ספל קפה. את ההוצאות הייתי מכסה בזה שכל אמן היה משלם שתיים־שלוש לירות לחודש, במקום שכר הצגה. האדם שהיה אולי בא רק בשביל ספל הקפה היה גם רואה את יצירותיהם של האמנים. בש־עות הערב רציתי להפוך את המקום, על־ידי סידורים מתאימים, למקום מיפגש לבני־אדם, איפה שמותר גם לשמוח.

אם כל הפרשה לא היתה עצובה, הייתי מוצא אפילו צד מצחיק. למשל, אחרי פר־סום הכתבה על האורגיות, התחילו פתאום אנשים שלא הכרתי מקודם, לחשוב אותי למספיק „מושחת" כדי לומר לי שלום בר־חוב ולהזמין אותי לעשרנה מסיבות שלהם.

במדינה

(המשך מעמוד 11)

בתל־אביב. אולמו הקטן של השופט בנ־ימין קורנגולד התמלא. כולם ציפו לגילוי סנסציוני חדש, נוסח הפורץ הנוצץ. הם התאכזבו, אך לא לגמרי. עורך־הדין לא הובא באזיקים. הוא אפילו הורשה לשבת ליד שולחן עורכי־הדין. אך ההאשמות נגדו היו בכל זאת רציניות למדי: דוד נעמן הואשם על־ידי המשטרה בהסגת־גבול פלילית, גרימת נזק לרכוש בזדון ובתקיפת אדם שלא כחוק.

„עד איפה הגענו!" התלחשו צופי בית־המשפט. התדהמה היתה גדולה עוד יותר, כשנתגלה כי כל מי שהותקף על־ידי עורך־הדין איננו אלא ילד בן 13. „בושה וחרפה," היתה הדעה הכללית.

גם השופט לא יכול היה להסתיר את הש־תוממותו. „מה קרה לאדון נעמן, הוא הש־תגע?" שאל בחיוך. הפרקליט־הנאשם רק כבש את פניו הסמוקים בקרקע.

הוא עקב אחרי דברי העדים, נזכר באותו לילה מורט־עצבים לפני כשנתיים, כאשר חזר עייף מעבודתו, מצא בבית את אשתו חולה. שניהם ביקשו אז לישון, כשלפתע צלצל הטלפון. אסתר נעמן הרימה את הש־פופרת, הורידה אותה מיד. „זה שוב אותו האילן," הודיעה לבעלה בכעס. בקומה ש־מתחתם ישב אילן בן־זאב (11), חברו של בנם משה, וניסה לקיים את הבטחתו שי־צלצל למשה, כשאמו תצא מן הבית בערב. ליחס כזה מצד המבוגרים הוא לא ציפה. על כן החליט ללמד את אסתר נעמן לקח.

במשך שעה חייג פעם אחר פעם את מספר הטלפון של משפחת נעמן. ברגע ש־היה מישהו בקומה העליונה מרים את השפופרת, היה אילן מנתק את הקשר.

הדלת נפרצה. לאט־לאט נתקפה מש־פחת עורך־הדין בהיסטריה. כשהתעוררה גם הבת הקטנה והחלה לבכות, החליטו ההו־רים לנסות להשפיע על אילן שהשיעור הספיק להם. הם ירדו למטה, צלצלו בדלת, ומשלא נענו צעקו לאילן שיפסיק — אחרת יספרו להוריו. אילן לא השיב. הוא הת־חבא מתחת לשמיכה, בחדר־המיטות של הוריו. למהלומות הידיים והרגליים של ה־נעמנים, הושבו רק נביחות כלבו של אילן.

כעבור דקות מספר שמעו השכנים צריחות אימים. תחת לחצם של הזוג נעמן נשבר המשקוף, המנעול הועף ושניהם פרצו פני־מה. השכן שמעון לוינשטיין ראה את אילן עומד במיטתו, צורח בהיסטריה. לידו עמד עורך־הדין, שהיכה אותו בידיו בלי אבחנה.

כשחזרה אמו סיפר לה אילן על המקרה.

„חשבתי הרבה אם כדאי לעשות מזה עניין גדול," סיפרה, „אבל כשנזכרתי איך ישבתי עם אילן שלוש שעות באותו לילה, כדי להרגיע אותו, וחשבתי על מעמדו של ה־איש שגרם לכל זה, צלצלתי למחרת למש־טרה."

בבית־המשפט נחלקו הדעות. חלק מהצופים הזדהה עם משפחת בן־זאב המותקפת. כל אלה היו חסרים טלפונים. בעלי הטלפונים לא רצו לשמוע פרטים. הם הזדהו הזדהות מלאה עם עורך־הדין הנאשם. „הוא עשה סוף־סוף מה שרבים מאתנו משתוקקים יום יום לעשות למטרידים למיניהם."

היו אלה רק נסיבות מקילות. העונש ה־מכסימלי הצפוי לנעמן על מעשהו: שתי שנות מאסר.

מנגנון

קפיצה מן הגג

צריחה חדה פלחה את האויר. שוטרי מש־מר בנין המטה הארצי של המשטרה, ברחוב הרכבת בתל־אביב, הפנו את ראשיהם לכיוון בית הדר, ומיד פתחו בריצה מטורפת לעבר גופה שהיתה מוטלת על המדרכה בפישוט ידיים ורגליים. סביב גופת הגבר הצטופפו עשרות סקרנים, שבאו במרוצה מתחנת הרכבת הסמוכה. „נפל מהגג, בטח מת," אמרו כמה מהם. השוטרים בדקו את דפ־קו של האיש. הוא היה חי. בתעודת הזהות שנשא עמו היה רשום: יוסף נאמן (אר־ליך), בן 39, יליד אוסטריה, תושב ירוש־לים, נשוי ואב לשני ילדים, בן ובת.

רופאי בית־החולים הדסה, לשם הועבר המתאבד, ניצבו פעורי־פה כשסיפרו להם השוטרים מאיזה גובה נפל האיש. הם לא הבינו כיצד נשאר בחיים. אבריו הפנמיים לא נפגעו. רק הידיים והרגליים נשברו ל־חתיכות. „הוא איש חשוב אצל מבקר המ־דינה," סיפרו השוטרים ממה ששמעו מפי דיירי בית הדר, אנשי המכון לפריון העבודה ומשרדי מס הכנסה.

במשך השעות הראשונות ששהה בבית־החולים, הוצגה לנאמן עשרות פעמים הש־אלה: „למה עשית ראת?" גם כשהתפתל מכאבים נוראים לא סטה מחוקי משרדו, ענה בלחש: „אני עובד מדינה. בירושלים יודעים בודאי למה עשיתי זאת. חברים שלי לעבודה התנכלו לי בכל מקום ודיברו עלי רעות."

הסיפור שהתפרסם בעתוני יום א' מסר על מנהל מחלקת הביקורת במשרד מבקר המדינה, שניסה להתאבד בגלל חשד של שוחד, שהביע אחד הפקידים במשרד בית הדר, בו עמד נאמן לערוך בקורת.

רק מנהלי מחלקתו של נאמן, שבעצמו היה פקיד בדרגה ד', ידעו כי לא זו הסיבה למעשהו. נאמן גם לא בא לתל־אביב באותו בוקר כדי לערוך ביקורת במשרד כלשהו השוכן בבית הדר. המשרד היחיד באותו בנין, אתו עמד בקשר, היה המכון לפריון העבודה והייצור. שם לא ראה אותו איש באותו יום.

„אבל גם מבלי שפקיד כלשהו יחשוד בו בשוחד, חששו חבריו שמשהו עלול לק־רות לו," סיפר אחד מידידיו הקרובים.

„רודפים אותי!" כי מיום שבא יוסף נאמן, ששמו היה עד לפני כשנה ארליך, לעבוד במשרד מבקר המדינה, היה פיו מלא תלונות. „חברי ממקום עבודתי הקודם בר־שות הפיתוח מתנכלים לי," טען תמיד, „הם לוחצים גם כאן שלא יעלוני בדרגה." הוא פנה לאחראים במחלקתו, בעניני עבודתו החדשה. הבירור העלה כי אין יסוד לטענה זו, ועל כך מסרו לו.

נאמן לא נרגע, נשאר נאמן למחשבותיו על הרדיפה שרודפים אותו חבריו. היה לו גם יסוד לחשוב כך. כי כאשר עבד בר־שות הפיתוח שבמשרד האוצר, התלונן על כמה מחבריו לעבודה שאינם מבצעים את עבודתם בדייקנות. המומחה לתכנון תפסי מיכון משרדי של משרד האוצר חש כי בכך הפך להיות אויבם־בנפש של חבריו. הוא טען כי ברצונו להתקדם בעבודה, ביקש לעבור למשרד מבקר המדינה.

ההעברה אושרה. אולם גם כאן לא פסק מלדבר על רדיפות והתנכלויות מצד חבריו הקודמים. הוא השתלב להפליא בעבודתו, שהיתה יותר מציאת דרכים ליעול מאשר מציאת הליקויים. קשריו עם אנשי המכון לפריון העבודה לא נבעו מהיותו עובד מש־רד מבקר המדינה. נאמן היה אחד המרצים הקבועים בקורסים של המכון, על דרכים לתיקון וייעול טפסים משרדיים.

חבריו החדשים במשרד המבקר לא ידעו כי לפני שנתיים לקה נאמן בהתמוטטות עצבים חריפה. הם בדקו כל תלונה שלו, היו מודיעים לו על תוצאות הבדיקה. לפני חדשיים ידעו רק אנשים בודדים בירושלים על דבר החשד נגד נאמן, כאילו קיבל שו־חד. הוא עצמו סיפר להם כאילו חושדים בו.

בשבועיים האחרונים כבר ידעו על כך עשרות ממכריו, להם סיפר בסודיות על החשד נגדו. האנשים כבר היו רגילים לכך. הם לא שמו לב.

לפני כשבוע השתתף בכנס למיכון מש־רדי בתל־אביב. בפני ידידיו הביע את שבי־עות רצונו מעבודתו החדשה, כי ראה מקום להתקדמות רבה. אולם באותו זמן כבר סיפר לידידים אחרים כי מלבד החשד בלקי־חת שוחד, חושדים בו גם במסירת סודות למעצמה זרה ובסטיות אישיות שונות. הוא ביקש מהם לשמור על כך בסוד — והם שמרו.

ביום ששי, אחרי שקבע בירושלים פגי־שות אחדות ליום ראשון, יצא לבקורת ב־מוסד הנמצא רחוק מבית הדר. הוא לא הגיע לשם. במקום זה עלה לגג הבית הגבוה שליד בנין המטה הארצי של המשטרה, ו־השליך עצמו לרחוב.

מתאבד נאמן

„כולם רודפים אותי..."

תזכיר

עוד ועדה

עוד ועדת־טישטוש סיימה השבוע את מלאכתה. אחרי מאורעות שפרעם, לפני ארבעה חדשים, הדגיש העולם הזה (1155) את העובדה כי השוטרים ירו בדם קר על מפגינים בלתי־מזויינים ובלתי־פוליטיים, ו־הרגו תוך כדי כך מפגין מקרי, על אף ההודעה הרשמית כאילו ירו השוטרים רק באויר. השבוע הגישה ועדת שרים בהרכב השרים רוזן, בורג ושיטרית את מסקנותיה, שיבחה את המשטרה וטישטשה את כל הפרשה . . . **שני מזמחים טכניים** מטעם הועדה הבינמשרדית להרכבת רכב בישראל יצאו לגרמניה, כדי לבדוק את מכוניות הגוגומוביל במפעלי הנס גלאס בדינגולפינג, בווריה. הם יצטרכו להביא נתונים על כדאיות תכנית הרכבת מכוניות הגוגומוביל בישראל, עליה הודיע העולם הזה (1165) . . . **היכל התרבות** ובית־ציוני אמריקה בתל־אביב סירבו השבוע ל־העמיד את אולמותיהם לרשות בילי גרהאם, המטיף הפרוטסטנטי שעל שיטות פעולתו סיפר העולם הזה (1166). בילי, המגיע הש־בוע לישראל, הצליח להשיג אולמות בירו־שלים ובנצרת, אך לא בתל־אביב . . . **נערת הפיתוי** ג'נט גולדמן (העולם הזה 1169) הודתה השבוע באשמת שוד, בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, והורשעה. מתן פסק־הדין נדחה לשלושה חדשים, עד לש־מיעת חוות־דעתה של קצינת המבחן. הוריה, שעמדו לצאת את הארץ לפני תחילת המש־פט, במטוס בו יצא ראש הממשלה, דחו את צאתם לימים מספר, הביעו את בטחונם כי בתם תימסר לפיקוח בלבד, ללא מאסר . . . **שר המשטרה** בכור שטרית אישר השבוע את גזר־הדין שהטיל בית־דין מש־מעתי של המשטרה על שמשון שחורי, איש מדור הבילוש שהתרועע עם יצאניות (העולם הזה 1167), אולם הפחית את העונש ממאסר חצי שנה למאסר ארבעה חודשים בלבד . . . **מלחמה נגד הסטריפטיז** הכריזה ה־שבוע משטרת ישראל. אחרי קרוב לשנה של הופעות־חשפנות במועדוני־לילה רבים (הע־לם הזה 1141, 1160), בידיעת המועצה לבי־קורת סרטים ומחזות והמשטרה, החליטה המשטרה השבוע לפתוח לפעול נגד מועדוני־הלילה, שפעלו כל הזמן ללא רשיון להצגות החשפנות מטעם המועצה לביקורת.